

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

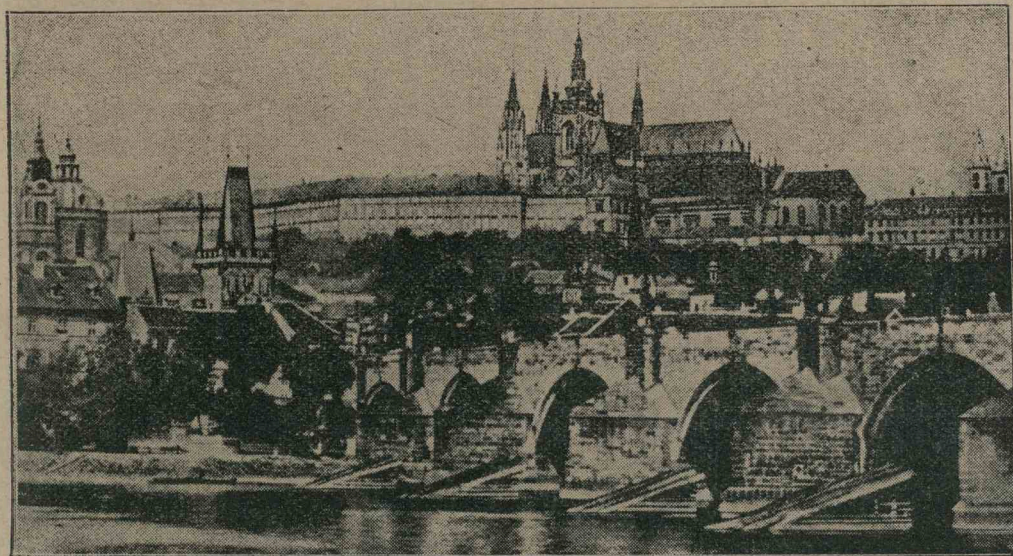
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Tavaszi földindulás.

Betelt a közmondás: új nemzetek lesznek, régiéket elvesznek! A történelmi vihar, amely egy év óta rázza, szakgatja Európa földjét, véget vetett Csehszlovákiának. Először részeire szakadt a balsors által sújtott ország, aztán a részek sodródtak más és más utakra.

tonai ügyeket, a külügyet a német birodalom fogja vezetni, közös lesz a vámterület, a posta, vasut szintén német igazgatás alá kerül.

Mindez összevéve azt jelenti, hogy Csehország elveszítette állami önállóságát s Németország tartományává alakult át.

A Hradcsin Prágában.

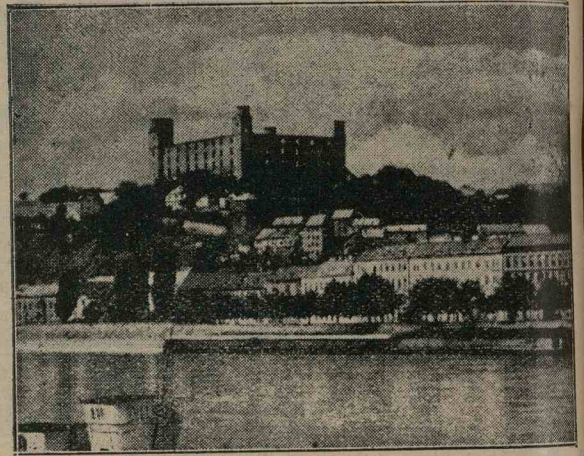
A három részre szakadt ország népessége közül a cseheket érte a legkeserűbb változás. Németország megszüntette a cseh nemzet függetlenségét s területét magába olvasztotta. Hitler kancellár a megszálló katonai csapatok nyomában szintén megjelent Prágában és a cseh állam ősi palotájából, a Hradcsinból adta ki a rendeletet, amely Csehország helyzetét szabályozza. A rendelet szerint Csehország mostantól kezdve a nagy német birodalom területéhez tartozik. A főhatalmat egy német kormányzó fogja gyakorolni. A ka-

Ugyancsak véglegesen eldőlt Kárpát-aljának, Ruszinszónak a sorsa is. Ezt a területet a németekkel való előzetes meg egyezés alapján Magyarország foglalta vissza.

A harmadik résznek, Szlovákiának államjogi helyzete még nem látszik elég tisztán. Forma szerint önálló országgá alakult, viszont önként kérte Németország katonai védelmét, amire nézve Hitlertől biztosítást is kapott. Ma még nem lehet megállapítani, hogy ez a kapcsolat milyen lekötöttséget jelent Szlovákia számára,

mindenesetre szabadabb életformák közé került, mint Csehország.

A világ figyelme ezekben a viharos napokban első sorban a csehek felé fordul. Bizonyos részvét is megnyilatkozik irántuk, viszont a tárgyilagos bírálat arra a következtetésre jut, hogy nem tudtak helyesen élni azzal a nagy szerencsével, amit barátai juttattak neki a nagy osztozkodás alkalmával. Szövetségi kapcsolataival maga ellen ingerelte szomszédait és ami még végzetesebb volt rája nézve: azokkal sem bánt nemes megértéssel, akiket rokonság címén vont befolyása alá. Bukását így elsősorban a belső viszályok okozták.

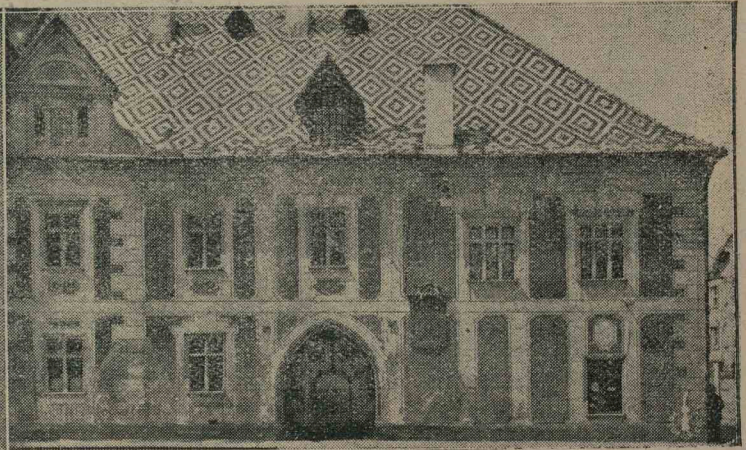

Pozsony.

Az igazságos király születési évfordulója.

1443. március 15-én, 496 évvel ezelőtt született Igazságos Mátyás, a magyarok nagy királya. Atyja a törökverő Hunyadi János, anyja Szilágyi Erzsébet volt. Itt született Kolozsváron s még ma is áll szülőháza. Ő volt Európa egyik leghatalmasabb királya, akitől reszketett a török s a német. Sok nehéz harcot vívott híres

az volt, hogy nem tűrt semmiféle igazságtalanságot. Különösen arra vigyázott, hogy a szegény népet ne sanyargassák igaztalanul. Sokszor öltözött ő maga is egyszerű ruhába s elvegyülve a nép közé kihallgatta beszélgetésüket, panaszukat s visszatérve palotájába szigorúan megbüntette azokat, akikről megtudta, hogy rossz-

Mátyás király és kolozsvári szülőháza.

seregével, a „fekete sereggel“, mely az ország legelső állandó hadserege volt. Addig ugyanis csak akkor gyűlt egybe a hadsereg, ha ellenségtől tartottak s a csata után ismét szétszéledt. Így bizony nem egyszer megtörtént, hogy baj esetén nem tudtak elég hirtelen kellő nagyságú sereget összeszedni s vereséget szenvedtek őseink. Mátyás az ő nagy eszével átlátta, hogy mennyire szükséges egy állandó hadsereg s ellentmondást nem tűrő akaratával meg is valósította.

Mátyás egyik legfőbb tulajdonsága

szul bántak a szegény emberekkel. Nem hiába mondta a nép szelében-hosszában a nagy király halála után: meghalt Mátyás király, oda az igazság!

Nagy tréfakedvelő is volt Mátyás, aki nem egyszer tréfálta meg a főurakat is. Aki egy-egy ravasz, fordulatós kérdésére talpraesetten megfelelt, az mindig megkapta a maga jutalmát. Különösen örvendett, ha a főurakat tréfálhatta meg, akikről tudta, hogy a legtöbbje nem szereti őt szívből, csak színre. Egy tréfáját Anek-dóta rovatunkban közöljük.

A csehszlovák dráma.

A mult héten világtörténelmi események zajlottak le Csehszlovákiában. Szinte máról holnapra darabokra hullott az egész ország. Csehországot bekebelezte Németország, Szlovákia látszólag önálló állam lett, de a valóságban csak függvénye Németországnak. Kárpátalját pedig bekebelezte Magyarország. A müncheni egyezmény előtt 1938. március 15-én vonult be Hitler Bécsbe és rá egy esztendő múlva, pontosan március 15-én lépte át Hitler a cseh határt és vonult be Prágába. Az események drámai gyorsasággal peregtek le s mire a nyugati hatalmak öntudatra ébredtek, már kész helyzet elé állította Európát és a világot Hitler kancellár.

Március első napjaiban a csehek és a szlovákok között nagyon kiéleződött a helyzet. A Felvidéken, különösen a németlakta területeken a csehek és a németek egymásközti viszonya is gyorsan leromlott. Letartóztatták Tuka egyetemi tanárt és másokat. Összehívták a Hlinkagárdát és ugyanakkor Tisot, a lemondott szlovák miniszterelnököt Dürsánszky külügyminiszterrel együtt Berlinbe hívták, ahol megbeszéléseket folytattak Ribbentrop külügyminiszterrel. A csehszlovák államtanács már kedden este ülést tartott és az ülés után Hacha elnök és Chalkowszky külügyminiszter is Berlinbe utazott. Azonnal érintkezésbe léptek előbb a német külügyminiszterrel, éjjelután 1 órakor Hitler kancellárral tanácskoztak. Az egész világ nagy meglepetésére Hacha csehszlovák köztársasági elnök Csehszlovákia sorsát a Német Birodalom kezébe helyezte. Tudni kell itt ugyanis az előzményeket. Csehszlovákiában ekkor már teljes volt a zürzavar. Részben kommunista, részben fasiszta puccsra készültek. Hacha elnök a vérontást meg akarta akadályozni és azért helyezte Hitler kancellár kezébe Csehszlovákia sorsát.

Már kedden délelőtt a pozsonyi nemzetgyűlés kimondta Szlovákia függetlenségét és Tiso elnöklété alatt megalakult a független Szlovákia első kormánya. Alig történt meg Szlovákia függetlenségének

a kikiáltása, Magyarország tizenkétórás ultimátumot intézett a prágai kormányhoz, hogy Kárpátaljáról vonják vissza a cseh csapatokat és akadályozzák meg a további vérontást. A cseh kormány nem teljesítette Magyarország kérését és ezért Munkácsnál a magyar csapatok bevonultak Kárpátalja területére.

Március 15-én Hitler, Hacha, Ribbentrop és Chalkowszky aláírásával egyezmény jött létre, amelynek értelmében Hacha köztársasági elnök Csehország sorsát bizalommal teszi le a Német Birodalom vezérének a kezébe. A csehszlovák minisztertanács még aznap tudomásulvette a német-cseh egyezményt és a német csapatok megindultak Prága felé. Hitler is átlépte Csehország határát, megjelent a Hradzsiban, a cseh köztársasági elnök palotájában, ahova a csehszlovák köztársasági zászló helyébe a horogkeresztűs zászlót tüzték ki. Csakhamar nyilvánvalóvá vált, hogy Németország bekebelezte Csehországot és Morvaországot, lefegyverezte a cseh katonaságot s ezzel Csehország önálló államisága teljesen megszűnt. A német rohamosztagos csapatok néhány óra alatt egész Csehországot és Morvaországot elfoglalták, a német kormány Csehországnak és Morvaországnak csak közigazgatási és kulturális önkormányzatot fog adni. Midőn e sorok íródnak, az új cseh alkotmány keretei még nem bontakoztak ki, de Hitler kancellár kijelentéseiből máris megállapítható, hogy a csehek a jövőben csak kisebb közigazgatási állásokban maradhatnak meg. Henleint közigazgatási vezetőnek nevezték ki s Hitler kancellár csütörtökön a prágai Hradzsín várában kiadta a Csehország és Morvaország új államjogi helyzetét szabályozó rendeletet, amely szerint a volt csehszlovák köztársaságnak 1939. márciusában a német haderő által megszállott részei mostantól kezdve a Német Birodalom területéhez tartoznak s annak védelmé alá kerülnek, mint cseh-német protektoratusi terület. A többi szakasz kimondja, hogy Prága székhellyel birodal-

mi protektort neveznek ki és ez a protektor a tartományi kormányok felett fog rendelkezni. Csehország külügyeit és Lükóinak külföldi védelmét a Német Birodalom látja el. A protektorátust a birodalmi kormány mellett egy miniszter fogja képviselni. A jövőben a katonai ügyeket is a Német Birodalom fogja intézni. Postai táviró és távbeszélő ügyek szintén a Német Birodalom hatáskörébe mentek át.

Ugyanakkor Németországnak a védnöksége alá helyezkedett Szlovákia is. Szlovákia kormánya Tiso vezetésével Hitler kancellárt arra kérte, hogy vállalja Európa legujabb államának a védelmét. Hitler válaszában elvállalta a protektorátust. Szlovákia tehát független állam lett, de amint utóbb a német kormány jelentéseiből kiderül, katonai, pénzügyi és vámügyi tekintetben Németország fogja a jövőben irányítani.

Mindezekkel az eseményekkel kapcsolatosan Magyarország megszállotta Kárpátalját s a magyar csapatok a legnehezebb terepviszonyok és hóviharak dacára is már elérték a lengyel határt. A magyar képviselőház esütörtöki ülésén Teleki Pál gróf miniszterelnök ünnepe-

lyesen bejelentette, hogy a hosszú hetek óta tartó és a közelmúltban újra megismétlődött kihívások folytán, amelyek Munkács és Ungvár körzetében történtek és másrészt a Csehállam összeomlása folytán Magyarország részéről katonai és politikai elhatározások váltak szükségessé, hogy a lelkében a magyarságtól soha el nem vált ruszin nép és a magyarság érdekeit egyaránt meglehessen védelmezni. A ruszin nép azzal a kéréssel fordult a magyar kormányhoz, hogy az élet és a vagyonsbiztonság gyors helyreállítása céljából a magyar haderő szállja meg a ruszinlakta földet. A magyar kormány — mondotta Teleki Pál, — a felkérésnek eleget tett és a magyar haderő hatalmába vette az egész rutén földet. A magyar honvédség előnyomulása a legkisebb mértékben sem fogja a Magyarország szomszédos államok területeit és határmenti érdekeit veszélyeztetni, — mondotta végül Teleki miniszterelnök. Itt még csak azt írjuk meg, hogy Kárpátaljának a megszállása zavartalanul történt meg s a román kormánynak az az álláspontja, amit a Tribuna, a kormány félhivatalosa is megirt, hogy figyeli az eseményeket, de nem avatkozik bele a kérdésbe.

• Külföld •

Nem jegyzik az értéktőzsdéken a cseh koronát. A cseh állam megszűnése nagy hatással volt a pénzpiacra. Az összes tőzsdéken beszüntették a cseh-korona jegyzését. A cseh koronát német márkára fogják átváltani.

A franciák hajlandók az olaszokkal tárgyalni! Külföldi híradás szerint Bonnet, francia külügyminiszter engedett merrev álláspontjából és nem zárkózik el az elől, hogy Olaszország számára engedményeket adjon. Hír szerint Franciaország beleegyezik, hogy az abessziniai vasutvonalból Olaszország nagyobb érdekrészesé-

get vállaljon, továbbá, hogy Dzsibutiban szabad kikötőt kapjon és hogy a Szuez-csatorna társaság részvényeiből nagyobb mennyiséget átvehessen. A francia kormány megérítő álláspontját magyarítja, hogy Franciaország méltányolja Olaszországnak Abessziniában kifejtett alkotó munkásságát és belátja, hogy Olaszországnak ezekre az engedményekre feltétlenül szüksége van.

Franco felkészült Madrid ostromára. A nemzeti Spanyolország hadseregének vezetősége elhatározta, hogy meggyorsítja a hadműveleteket. A madridi front minden szakaszán nagy előkészületeket tettek, hogy a köztársasági csapatok ellenállását megtörjék. A spanyol fron-

ton egyébként nagyobb harcok nem folynak. A nemzeti csapatok repülőgépei több várost bombáztak és nagy károkat okoztak a köztársaságiaknak. A köztársasági Spanyolország lakossága körében általános a felfogás, hogy a békét mielőbb meg kell kötni.

Ki lesz az új francia köztársasági elnök? A francia köztársasági elnökségre hír szerint Pétain tábornagyot fogják jelölni. Franciaországban ugyanis az az egyöntetű vélemény, hogy nagy tekintéllyel rendelkező és a pártok felett álló személyt kell erre a magas méltóságra megválasztani. A tábornagy 83 éves, azonban teljesen egészséges és szellemileg is képes lesz a magas méltóság betöltésére.

Hitler üdvözölte az új pápát.
XII Pius pápa nagyon sok üdvözlő és hódoló levelet kapott. A legérdekesebb, hogy Hitler vezér és kancellár a Szentatyának sajátkezüleg írt levelet. A levél rendkívül szívélyes hangon üdvözli a pápát.

Megint kiéleződött a helyzet Japán és Szovjetország között! Japán és Szovjetország között a halászáti jog világa még mindig tart. Legutóbb a helyzet nagyon elmérgesedett. A Moszkvában folyó tárgyalások eddig nem vezettek eredményre.

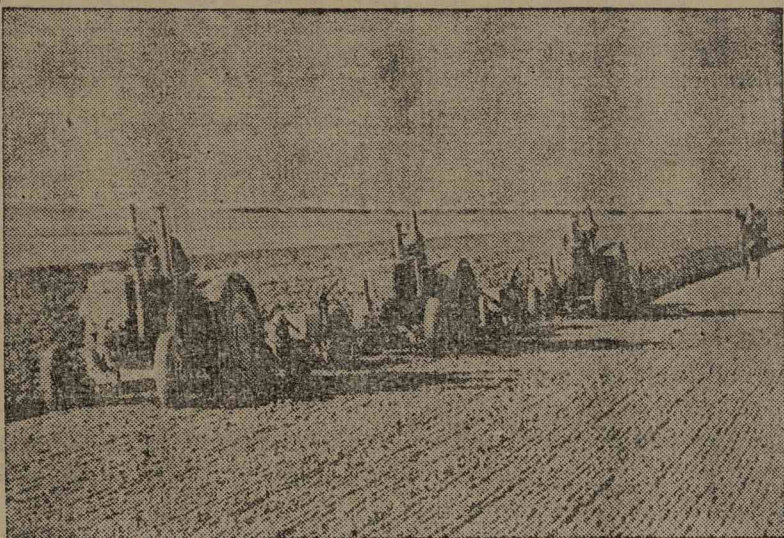
A Memel vidéki németiség Németországhoz akar csatlakozni. A külföldi ujságokban feltűnést keltő hír jelent meg, hogy Csehországnak Németországba való bekebelezése a Memel tartományban lakó németiséget új helyzet elé állította. A Memel vidéki németiség jogosultnak érzi magát, hogy nemzeti életében sorsdöntő lépést legyen. Ezek szerint rövidesen megkezdődnének a tárgyalások, hogy a Memel-vidéki németiség Németországhoz csatlakozzék.

Súlyos büntetés sújtják Magyarországon azokat, akik vagyonukat más országba akarják vinni. A magyar kormány törvénytervezetet készített a vagyonoknak magyar területről való kivitelének megakadályozására. Azokat, akik vagyonukat Magyarországról engedély nélkül külföldre juttatják, 10 évi kényszermunkával fogják sújtani.

Súlyosan elítélték az angliai bombamerénylőket. Közöltük lapunkban, hogy Angliában írt forradalmárok sorozatos bombamerényleteket követtek el. A

LANZ MŰVEK R. T.

București, Str. Dimitrie Sturdza 13. Telef. 2-09-25

TÖBB, MINT 50.000 LANZ-TRAKTOR VAN AZ EGÉSZ VILÁGON!

Építési nemében, anyagban, jövedelmezőségben kipróbált és elvitathatatlan vezetőhelyet foglal el

LANZ-GYÁRTMÁNY MINŐSÉGET JELENTI

Traktorok, cséplőgépek, takarmányszálók, kevékötők, fűkaszálók, szénagereblyék.

„Felkus“-vetéstisztító felszerelések, „Hed“-triőrök, 12 szakszerezővel és választékos gépalkatrész raktárakkal az ország legfontosabb helyein, állandóan a vevők szolgálatára állunk.

merénylőket szigorú büntetéssel sújtották. Öt vádlottat 20—20 évi, két vádlottat pedig 7 és 14 évi börtönre ítélték. Az elítéltek az ítélet kihirdetésekor az ír köztársaságot éltették.

Nagyjelentőségű nyilatkozatot tett Beck lengyel külügyminiszter. Beck, lengyel külügyminiszter a szenátus külügyi bizottsága előtt rendkívül nagy horderejű nyilatkozatot tett. Beck a szlovák és kárpátaljai kérdéssel kapcsolatban kijelentette, hogy Lengyelország figyelemmel kíséri az események alakulását és meg fogja védeni

érdekeit. Végül megemlékezett Beck Lengyelország gyarmati követeléseiről is. Hangsúlyozta, hogy Lengyelország igényei iránt a nagyhatalmak részéről mind nagyobb megértés tapasztalható.

Vérfürdő a köztársasági Spanyolországban. A köztársasági Spanyolországban kitört kommunista lázadást Miaja tábornok elfojtotta. A kommunisták a harcok során négyezer embert veszítettek. A kommunisták leverése után Miaja tábornok rögtönítélő bírósága ezer kommunistát agyonlőveftt

• Hírek •

Nagy alapítványt hagyott hátra az elhunyt pátriárka. Miron Cristea pátriárka végrendeletében ötmillió lejt hagyott arra a célra, hogy Erdély területén görögkeleti templomokat építsenek.

Ötvennyolc évvel ezelőtt kiáltották ki a román királyságot. Ötvennyolc évvel ezelőtt, 1881 március 14-én kiáltották ki a román királyságot. Az ünnepélyes alkalomból a bucarestii újságok nagy cikkekben méltatják a történelmi forduló jelentőségét.

Felszentelték Pius pápát. XI. Pius pápát nagy ünnepségek keretében felszentelték. A pápa vatikáni államtitkárrá Maggiora bitorost nevezte ki. Az új pápai államtitkár rendkívül nagy műveltségű és képzett egyházi államférfi, akinek működése elé nagy reményekkel tekintenek.

Téliestre fordult az időjárás. Március közepén egész Európában nagyon hidegre fordult az időjárás. Nyugat- és Középeurópában nagy havazások voltak, Keleteurópában pedig nagy fagyok léptek fel. A Székelyföld keleti részében nagy hó hullott. A hideg az őszi vetésekben helyenként károkat okozott.

Márton Áron püspök első bérmautja. Márton Áron, erdélyi katolikus püspök első hivatalos bérmautját Gyergyóban kezdi meg, ahol annak idején mint segédlelkész működött.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés bélrenybeség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

A volt ruszin miniszterelnök átutazott Kolozsváron. Volosin, volt kárpátalji miniszterelnök több kárpátalji politikussal emelkedült Kárpátaljáról. Volosin Máramarosszigeten és Szatmáron keresztül Kolozsvárra utazott. Innen gépkocsijával Jugoszláviába távozott.

Robbanás történt a bucarestii telefonpalota pincéjében. A bucarestii telefonközpont pincéjében nagy robbanás történt. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a robbanást a villanyvezetékben keletkezett rövidzárlat okozta.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Magyar Népegészségügyi Szemle márciusi száma gazdag tartalommal jelent meg. Cikkei közül kiemeljük Bányai János és dr. Parádi Kálmán cikkeit. A folyóirat megrendelhető Marosvásárhelyen a kiadóhivatalnál Strada Sfântu Gheorghe 20. szám.

Elitették Dobrota szerkesztőt. Dobrota Octavian, székelyudvarhelyi újságíró arról ismertetes, hogy állandóan magyáreltérre cikkeket ír.

Dobrota ur azonban egy rágalalmazási ügyből kifolyólag mégis csak súlyos büntetésben részesült. Az udvarhelyi törvényszék elnöke jelentette fel Dobrotát rágalalmazásért és Dobrota nyolc hónapi fogházbüntetést kapott, amit alaposan meg is érdemelt, mert állandóan felülőtlenül támadta a közélet tisztaságát munkáival.

Kíneseket érő hegedűt találtak egy bacau cipésznél. Constantin Petrea, bacau cipész mester padlásán egy régi hegedűt talált. A hegedűt értékesíteni akarta és szakértővel vizsgáltatta meg. A szakértő megállapította, hogy a hegedű egy valódi Stradivarius hegedű és milliókat ér. A hegedűt egyébként több évtizeddel ezelőtt egy muzsikusként hagyta zálogba a cipész szülemél.

Bezárták Nyomát község unitárius elemi iskoláját. Nyomát, marosmegyei község unitárius elemi iskoláját váratlanul bezárták. A község nagyszámú magyar iskolás gyermekei a tanév közepén iskola nélkül maradtak. A jól felszerelt unitárius iskolába nemcsak unitárius, hanem református és római katolikus gyermekek is tanultak. A nyomati egyházközség megtette a lépéseket, hogy az egyházi főhatóság az iskola újból való megnyitása érdekében járjon el a minisztériumnál.

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

Koronatanács. A királyi ház miniszterének közlése szerint Bucurestiben Ófelsége II. Károly király elnöklete alatt koronatanácsot tartottak. A koronatanács megvizsgálta a külpolitikai helyzetet és annak mai állapotát. Alapos megbeszélés után a koronatanács egyhangulag jóváhagyta a megtett diplomáciai lépéseket, továbbá az eddig foganatosított katonai intézkedéseket, mert azok a nemzet érdekeit szolgálják. A koronatanácson résztvettek a királyi tanácsosok, a miniszterek és a hadsereg vezető tábornokai.

Ujból szünetel a vasúti forgalom Szatmár és Máramarosziget között. A ruszinszkói események következtében a román vonatok a vasutivonalnak azon a részén, amely Magyarország és Kárpátalja területére esik, nem tudnak közlekedni. Így Szatmár és Máramarosziget között megszűnt a vasúti forgalom. A két város közötti vonalon az utasforgalmat autóbuszok bonyolítják le.

Március végén megkezdik az adóhátralékok szigorú behajtását. A pénzügyigazgatóságok rendeletet kaptak a pénzügyminisztériumtól, hogy senkinek se adjanak adóhaladékokat. A szigorú adóbehajtások március végén megkezdődnek.

Esküvő az egyiptomi király családjában. Keleti fényvel és káprázatos pompával tartották meg Risa Pachlavin, iráni trónörökös és Faruk egyiptomi király hűgának esküvőjét. A Kairóban lezajlott esküvő következtében Egyiptom népe több napig ünnepelt.

Rövid hírek

Felborult a borsai autóbusz. A Kolozsvár és Borsa között közlekedő autóbusz vezetője egy nyulat akart elgázolni. Az autóbust cikk-cakokban vezette, miközben az felborult az árokba. Tíz utas megsebesült.

Kutbafulladt egy vízmerítő asszony. Kémenes Pálné, gyergyócsomafalvi székely asszony, vizet merített a kutból. Megesuszott, beleesett a kutba és megfulladt.

Felmentettek egy lelkészt az izgatás vádja alól. A biharmegyei Árpád-község református lelkészét izgatás vádjával terhelten hadbíróóság elé állították. A vád nem igazolódott be és Szücs János lelkészt felmentették.

Vesztségben halt meg egy székely kisiu. Dani Károly, esikszeredai fiúskát játszás közben az udvaron veszettkutya marta meg. A kisiut gyógykezelés végett a kolozsvári Paster-intézetbe szállították. A kutya azonban olyan súlyos fertőzést okozott, hogy a kisiuunk ki-tört a vesztség és borzalmas kínok között meghalt.

Búzát és pénzt osztanak ki Máramarosban. A kormány rendelete következtében Máramarosban búzát és pénzt osztanak ki az inségesek között.

A falusi szekerek le kell, hogy tisztítsák kerekeikről a sarat! A tordai rendőrség elrendelte, hogy a vidékről a városba érkező szekereknek mielőtt a városba behajtanak, kerekeikről le kell takarítaniok a sarat, hogy a városi kövezetet ne piszkítsák össze.

Meghalt a pálinkától. Albu Gheorghe, Faltinesti-i földműves megivott egy liter törkölypálinkát. A mértéktelen mennyiségű szesz elfogyasztása következtében szívszélhűdést kapott és meghalt.

Oroszország békét akar! A kommunista párt értekezletén Sztalin kijelentette, hogy Oroszország minden állammal békében akar élni.

Minden ember megvizsgálhatja önmaga képességeit. A kernek, az érvényesülésnek első feltétele hogy tisztába jöjjünk egyéni képességeinkkel. Egy ilyen mindenki által könnyen elvégezhető rendkívül érdekes képességvizsgát közöl a *Tolnai Világlapja* legújabb száma.

Cséplőgépek

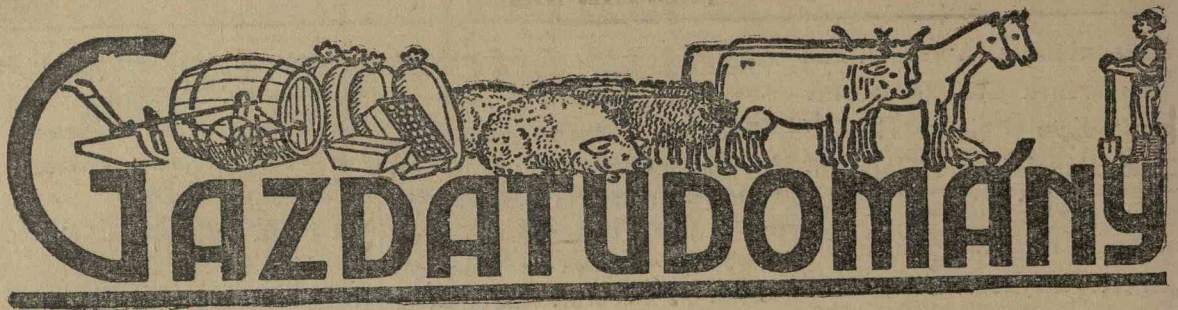
Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. Budapesti gyártmánya ismét kapható. — Szegecseli ráma, szabad szétszedhető és négyszer fordítható dobkosár, kétsoros önbeálló golyócsapágyak, tekalemít zsirozás.

Különlegesen meghosszabbított szerkezet!

Medicago a legjobban bevált, legismerlebb kalapácsos őrlőgép,

Deutz Diesel-benzin-gázmotorok,
Skoda tejszeparátorok.

Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi Rt.
Cluj, Calea Tralan 33.

Milyen konyhakerti növényeket termeljen a kisgazda?

Pár évvel ezelőtt a „Magyar Nép”-ben egy rövid cikk keretében ismertettem azon konyhakerti terményeket, melyekkel érdemes foglalkozni. A növénynevelés különösen a kertészet terén évről-évre csodákat művel, ezért megragadom az alkalmat, hogy a nevelés újabb sikereiről kisgazdatársaimat felvilágosítsam.

Kezdem a legértékesebb konyhakerti termelvénnyel a *karfiollal*. Mig pár év előtt nem voltak ismeretesekek, ma már általánosan elterjedtek azon fajok, melyek a rózsát *önmaguktól* takarják, tehát erre a tulajdonságra vannak kitermelve. Ilyen módon nem kell a kertészkedő kisgazdának pepecselő, időtöltő munkát fordítania a rózsá fedésre, kötözésre.

Legismertebbek a „védjegyzett” és „Fortuna” e fajták közül. Kissé drágák még, de érdemes velük foglalkozni, mert igen szép rózsát adnak és úgy korainak, mint későn kiültetve őszinek megfelelnek.

Káposzták: A *legkorábbiak* közül a juniusi óriás és Diffmarsch emlithetők; mindkettő jó talajon és megfelelő öntözéssel korán piacra vethető.

Közép korai káposzták közül a „Gloria No. I.”, „Slava” és „Euchniren” diadalát ajánlom. Ezen fajták télire is eltehetők.

Téli káposztákból az eredeti balinkait mint legjobbat ajánlom, vigyázni kell a mag beszerzésére, mert sok visszaélést követnek el vele.

Ha beszereztük, magját évről-évre magunk termeljük azt tovább, így biztosak lehetünk, hogy jó és finom bordázatu balinkai káposztánk van.

Alföldi részekre van egy igen jó áttelelő káposzta fajta „Amagernek” nevezik. Augusztusban kell magját elvetni, szeptember második felében. október ele-

jén ültetjük. Erdélyben nem igen bírja a hideget, de alföldi részeken és a Bánátban mint igen korai káposzta kerül eladásra, és különösen a bolgárok szép pénzt szereznek belőle.

Kelkáposztákból ajánlok egy újdonságot, sárga, igen *korai* és *őszinek* is beválják, a bolgárok sok pénzt szereznek belőle ez a *vorbote*, néhol „előfutárnak” is hívják.

Hegyes korai kel a *pécsi*. Téli fajtákból a „Vertas” a piacos. Előnye ezen fajtának, hogy ha ősszel nem adható el, télire elvermelhető. Csinálunk 30—40 cm mély és ugyanolyan széles árkot és ebbe *fejfelé* lefelé a kelkáposztát egymás mellé helyezve, leföldeljük; oly módon, hogy a szárból 10 cm kint maradjon. Tavaszig szépen megsárgul és korán tavasszal piacra dobva a kisgazda szép pénzt kereshet belőle. Vannak áttelelhető kelkáposzták, ilyen az „Advent”, augusztusban hideg ágyba vetve, szept. végén, október első felében kiültetve, igen korán piacra szállítható kelkáposztát kap a kisgazda. Erdélynek csak a folyók menti, enyhébb telü vidékein megy. A Bánátban és alföldi részeken már általában termelik a konyhakertészek.

Karalábékból: A fehér és kék csemege, bécsi fehér, bécsi kék a legkeresettebbek. Hajtatásra a „Dvorszky” a legkiválóbb, ha kora tavaszi fagy érné 2—3 fok hideget kiültetés után elbir, és nem magzik fel. Őszi karalábékból a kék szalonát és törököt keresik. Goliát és Globus lejártá magát.

Murkokból: *Korai szabadföldi* a nantesi és chautenai, az utóbbi jobb, mert könnyebb kötni, a nantésinek igen gyenge a levele és azért piacra való szállítással sok bai van. Téli fajokból ajánlom a „bol-

gár Karottát", rövid vastag, ugyanolyan a „londoni“ vásár. Hosszu téli murkokból a brandschveghit és szent Valekiot ajánlhatom. A piacokon ma a *bulgár murek* és *londoni a divatos*, erre is *ügyeljenek nagyon a kisgazdák*; sajnos nem igen törődnek ezzel; pedig a bulgárok éppen azért *haladnak és arátnak*, mert a *kort* és *divatot* követik.

Petrezselyemből: A berlini félhosszat a legpiacosabbnak tartom; könnyebb kiszedni, mint a hosszú fajtákat.

Figyelmeztetem a kisgazdatársadalmat, hogy úgy a *murek*, mint *petrezselyemnek* 35—40 cm mélyen *ásóval* forgatott föld kell, csak itten fejlődhetik szépen oldalgökökerek nélkül úgy a *murek*, mint *petrezselyem*. Eke utáni termelés csak akkor kifizető, ha elég mélyen van a föld szántva, legalább 35—40 cm-re.

Pasztinákból a félhosszat termeljük.

Zellerből az alabástrom és prágai közismert; újfajta az „Imperator“ óriási sima, *ajánlom*.

Céklából: Az egyiptomi lapos kerek a legjobb.

Retkekből: A hónapos szabadföldi vörös fajokból a *würtburgi* és „*Riesen Buttert*“ keresik a piacokon, ezek melegágyba is jól mennek!

Fehér retek *ujdonság* májusnak, a *fehér és rózsaszínű husvéti üdvözet*, szép pénzt hoz a kertészeknek.

Nyári retek, mely nem szabad hiányozzon a kertből, „*Salvator*“ névre hallgat. Minden időben vethető és *nem fásodó*, pénzt adó bolgár különlegesség.

Őszi fehér reteknek a Sörretket vesse a kisgazda.

Salátából a „május királya“ a legismertebb és legjobb egyike. Keressük a *fekete magu salátákat*, mert általában igen jók.

Spenotból az „Eszkimó“ az, mely áttelel és városok melletti kisgazdáknak kifizető.

Paradicsomból „Garofield elnök“, „mikadó“ és „Kondine“ az igen jó fajtákat képviselik és koraiak.

Paprikából a bulgár kalinkó zöld, fehér és aranysárga; a paradicsom alakból ugyanazon színek piacosak.

A kaliforniai óriás paprika igen keresett. Különösen őszi felé sokat vesznek belőle.

Hagymából: a sárga, piros és fehér zittai a legkeresettebbek.

A Kaba bulgár egyéves, valamint a Tripoli Rokka szintén piacosok. A rokának van barna, sárga és piros változata, nálunk magot, sajnos, nem tudunk fogni belőle, mert az anyahagymák korán elromlanak. Melegebb klíma kell hozzá, és azért drága a magja.

A zittai szépen fejlődik Erdélyben; dughagymából lehet termelni, de palántából is szép hagyma fejlődik.

Ugorkából: ujdonság a „Szenzáció“, úgy melegágyban, mint szabadföldön igen kiváló.

Magot az első kötésű példányokról kell fogni.

Nagyra növény, bőtermő és sötétzöld.

Főzőtökből a guggon ülőt ajánlom. Indátlannak is nevezik.

Borsókból a kisgazda maradjon az Amerika és Anglia csodája mellett: bőtermők, nagyszeműek és alacsony növényűek. Valójában a magjáért termelik, de fiatalon a zöld hüvelyek is piacosok.

Babokból csak gyalogbabokat vessünk ki, mert ezek a valódi piacos értékek, és tömeget teremnek.

Ajánlom a „százat egyért“, sárga hüvelyű bőtermő, egyes cégek „*non par*“-nek is emlegetik.

Jó az „arany eső“, bőtermő, hosszúcsövű és szálkátlan.

Az újabbak közül a kénes sárga szemű „viasz datolyát“ emlitheteni fel.

A fekete szeműek közül a „berlini“ egy kiváló bab-féle.

Általában a kisgazdák, ha kertészettel is foglalkoznak, érdeklődjenek az újabb fajok iránt. Mert a konyhakerti termelvényekkel is úgy van a vevőközönség, mint más gazdasági termékekkel. Mindig a jobbat, szebbet, izletesebbet keresi.

A növénynevelés célja pedig nem lehet más, mint a jobb, szebb, izletesebb és többet termő termelvények előállításá.

Török Elemén
okl. gazda.

A kormány minden módon elősegíti a diófák ültetését.

A kormány elhatározta, hogy a diótermelés fokozásának érdekében állami oltványtelepeket fog felállítani, ahol diófacsemetéket nevelnek. A csemetéket a mezőgazdasági kamarák útján ingyen fogják a gazdák között kiosztani.

Tormatermesztés házi szükségletre.

A legkisebb háztartásban is szükség van torma. A kert egyik szögletében érdemes helyet adni 5—10 tormatőnek. A torma helyét 40—50 centiméter szélességben és 50 centiméter mélyen kiássuk. A föld felső rétegét az árok másik oldalára rakjuk. Ültetéskor a föld felső rétegét az árok aljára rakjuk az alsó réteg pedig felülre kerül. A torma ültetése úgy történik, hogy korán tavasszal a felső réteg földből mintegy 12—15 centiméternyit az árok fenekére rakunk s azt kissé lenyomkodjuk. Majd 40 centiméter távolságban a ledöngölt réteg színére egy ujjnyi hosszú és vastag tormadarabokat fektetünk le, végül az árkot megtöltjük földdel. E tormadarabokról később több hajtás tör fel s a föld felett leveleket fejlesztenek. Ezek a gyökérhajtások öszre megvastagodnak és fogyasztásra felszedhetők, de úgy, hogy a lerakott tormadarab továbbra is megmaradva, évekig elláthassa a háztartást. Ha egy tormatőről több hajtás is előtörne, elég csak kettőt meghagyni, hogy ezek jobban megerősödhesse. A feleslegeseket tavasszal az óvatosan kiborított tőről éles késsel eltávolítjuk és a földet visszanyomkodjuk.

Az állatok helyes ápolása.

A jó gazdának, aki több állatot akar tartani, első feladata az, hogy jó istállóról gondoskodjék. Mert amint az embereknek is szükséges, hogy jól érezzék magukat, egészségüket megóvhassák, egészséges, barátságos és tiszta lakásra van szükségük s ugyan így van az állatoknál is. A jó istállónak pedig, amelyben a jószág szépen növekedjék tisztaság, levegő és világosság a fő kellékei. Sajnos, a mi gazdálkodóink épp e tekintetben vétenek legtöbbit, kivált a disznóólak legtöbb helyen gyatrák. Sokan azt hiszik, hogy a sertés oly állat, amely hogy kényelmesen érezze magát, piszokra és pocsolóra van szüksége. Ez nagyon téves felfogás.

Itt mi nálunk is bebizonyult az, hogy a szép tisztán tartott ólakban egészségesebb és erőteljesebb disznók neveltek, mint a tisztátalan, deszkával alig bekerített ólakban. A disznóólakat legcélszerűbb kölemezekkel kikövezni, míg a lovaknak száraz istálló kell, mert a nedves istállóban hamar romlik a szeme, sőt köhögés, duzzadó lábak és más bajok előidézője a nedves istálló. A nedvesedés ellen legjobban kellő szellőztetéssel és világítással küzdhetni, a vizelet gyors lefolyásáról is gondoskodni kell.

Egy istállónál földolog az is, hogy mivel almozunk és azt, hogy kezeljük és ezért arra kell legjobban törekednünk, hogy az állatoknak, jó száraz és tiszta nyughelye legyen. Legcélszerűbb tiszta szalmát használni almozásra, mert ez szívja magába legjobban a nedvességet és jó nyughelyet ad az állatoknak. Azon a vidékeken, ahol tőzeg hozható, azt kell előnyben részesíteni, mert a tőzeg, trágyá-

nak használva, sokkal busásabb termést hoz.

De, hogy jó és szép állatokat tenyészthessünk, a fent elsoroltakon kívül, azoknak gondos ápolására, táplálására és azon felül gyöngéd bánásmódra van szükségük. Ugy az istállót, mint a jószágot tisztán kell tartanunk, az állatot gyakran füröszteni és kefélni kell. Gondoskodni kell az állatok rendszeres mozgásáról, nehogy az állat lábai merevek legyenek. Megizadott állatot, mielőtt bevinénk az istállóba, jól le kell hűtenünk s csak azután bevezetni az istállóba. Az istállót némelykor kreolinnal fertőtleníteni kell. Az istálló hőmérséklete állandóan 13—17 Celsius fok legyen. Az istálló szellőztethető legyen, de úgy kell rendezni, hogy légnyom ne álljon elő.

Még csak annyit, hogy minden gazda szükségletéhez képest, jó fejős teheneket, vagy pedig erőteljes, nagy husos fajokat tenyészten. Még azt is megemlítem, hogy a tenyésztés egyik alapelve az, hogy hasonló-hasonlóval párosítva ad hasonló. Legyen az istállótok rendezés, tiszta, egészséges, mert ez a három sok befolyással van az állatokra.

(Vetés.)

Nyarády Tivadar,
ref. kánt.-tanító.

Egy héttel elhalasztják a budapesti mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt. A közbejött körülmények miatt a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága a földművelésügyi kormány hozzájárulásával a március 22—27. napjain megtartani tervezett kiállítást és tenyészállatvásárt egy héttel, vagyis március 29—április 3. napjaira halasztotta el.

A gyógynövény gyűjtéséről címen Bodor Kálmán okt. gazda sülelmedi birtokos tollából egy igen értékes füzet jelent meg, amelyben a szerző ismerteti azokat a vadontermő és a gyógynövény kereskedelemben keresett könnyen értékesíthető gyógynövényfajtákat, amelyeket a mezőn iskolás gyermekek, vagy munkára képtelen idősebb emberek és aszszonyok is gyűjthetnek. A vadontermő gyógynövénygyűjtés igen jövedelmező lehet, ha azt rendszeresen folytatjuk és amennyiben azok szárításával helyesen járunk el. A Mezőségen például egész hegyoldalaikat lehet látni örömmel borítva, máshelyt a székfü virágtól sárga egy-egy mezőrésztől sítb., ahol kihasználatlanul hevernek a nagy értékek. Az EGE programjába vette, hogy a Gyógynövénytermesztési Szakosztálya útján felhívja a gazdaköröket a vadontermő gyógynövények gyűjtésére. A katolikus és református egyházak ugyancsak felhívták a falusi lelkészeket és tanítókat a gyógynövénygyűjtés felkarolására. Az EGE magára vállalta a begyűjtött anyag bizományi alapon való értékesítésének megszervezését. A vadontermő gyógynövények

gyűjtéséhez szükséges tudnivalókat tartalmazó füzetet az EGE díjtalanul küldi meg az érdekelt gazdakörök vezetőinek ugyszintén az egyházak is díjtalanul küldik meg lelkészeiknek és illetékes tanítóiknak. Magánosok az egyesület útján 10 lej ellenében rendelhetik meg a füzetet (Cluj, Str. Regala 16.), mely összeg a megrendeléssel egyidejűleg küldendő be. Ebben az összegben a füzet postai pórtója is benne foglaltatik.

Milyen kaptárral méhészkedjünk?

Ez az a kérdés, amely sohasem hagyja nyugton a méhészeket, különösen a kezdőket! A tapasztalt méhészek megvan a kialakult nézete, a kezdő azonban fűhöz-fához fordul, hogy helyes uton indulhasson el.

Helyes tanácsot adni nehéz. Nem mintha nem volna miben válogatni, de mert a kérdésnek helyes eldöntése számos oly — többnyire helyi — körülménytől függ, amelyeket a tanácsadó nem mindig ismer.

Milyen a vidék méhlegelője, van-e koratavaszi, virágpont és nektárt egyaránt bőven nyújtó növényzete, van-e bőséges akácosa, vannak-e virágzó rétek, takarmánytáblák, szokott-e

lenni tisztosfü, tarlóvirág, napraforgó? Milyenek az esőzési viszonyok, gyakori-e az aszály, egy-két nagy hordásra, avagy tartós kisebb hordásra van-e kilátás? Szándékozik-e a méhész rendszeresen vándorolni? Van-e elegendő testi ereje, segítsége, előzetesen szerzett tudása sítb.

Mindezek a tényezők tekintetbe veendőek a kaptárrendszert megválasztásánál s ha a méhész mindezekkel számolt, akkor válassza ki a viszonyainak legmegfelelőbb kaptárformát.

Mennyi vetőgumó szükséges krumpliból egy holdra?

A krumpli vetése közben nagyon sokszor követnek el hibákat azáltal, hogy igen kevés vagy igen sok vetőgumót használnak fel. Jegyezzük meg a következőket: A vetőkrumpli mennyisége függ a sortávolságtól és függ a vetőgumók nagyságától. Ha tekintetbe vesszük az általánosan szokásos sor vagy fészektávolságot, úgy azt mondhatjuk, hogy egy holdra tizennégy-tizenhat mázsa vetőgumót kell számítani. Ezt a mennyiséget feltétlenül el kell vetni, mert különben a krumpli termelése nem sikerül.

A tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

GAZDATUDOMÁNY

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekezzenek mindeki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, mely a hosszú téli esték alatt a legjobb tanácsadó.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalában, Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

PIAC

Anglia meg van elégedve a Romániai búzával!

Közöltük lapunkban, hogy Anglia Romániától nagyobb mennyiségű búzát vásárolt. Hír szerint Anglia a romániai buza minőségével nagyon meg van elégedve és újabb szállítmányokat rendelt meg.

Allatárak Zilahon.

A zilahi országos vásáron közepes forgalom volt és az árak is közepesek voltak. Félkövér ökörért 14—15 lej adtak kilónként. Gyengébb minőségű vágómarha 3—5 ezer lej volt darabonként. Kövér sertés 22—24 lej élősúlyban kilónként. Sovány sertés 600—1200, juh 150—200 lej darabonként.

Terményárak Brassóban.

Buza 460—480, rozs 380—400, sörárpa 440—470, takarmányárpa 380—400, zab 480—500, kukorica 420—440, lencse 800—1000, fehér paszuly 900—1000, krumpli 180—270 lej mázsánként.

Rétiszéna 150—160, szalma 80—90, préselt széna 180—190 lej mázsánként.

Terményárak Kovásznán.

Buza 430—440, árpa 400—420, zab 450—480, rozs 350—365, kukorica 390—420, fehér paszuly 900—1000, lencse 1000—1200, lucernamag 5000—5500, lóheremag 2300—2500 lej mázsánként.

Rétiszéna 140—150, lóhereszéna 160—180, lucernaszéna 160—180 lej mázsánként. Alomszalma 70—80, takarmányszalma 100—110 lej mázsánként.

Ipari rovat

Erdélyből kérnek munkásokat a fővárosi szabók.

A Nemzeti Front egyenruháinak elkészítésével kapcsolatban a bukaresti szabók munkája annyira megszorodott, hogy nem tudják teljesíteni a rendeléseket. Tekintettel a sok munkára, a fővárosi szabók Erdélyből kérnek kisegítő munkásokat.

Különös törvénnyel akarják megsegíteni Braziliában a cipészeket.

Braziliában nagyon kevesen viselnek cipőt és ezért a cipésziparosoknak nagyon rosszul megy. A braziliai iparosok szövetsége elhatározta, hogy felkéri a kormányt, tegyen meg mindent a cipésziparosok helyzetének javítása érdekében. Hír szerint arra kéri a braziliai kormányt, terjesszen törvényjavaslatot a parlament elé, mely általánosan kötelezővé teszi a cipő vagy csizma viselését. Ilyen módon remélik a braziliai cipészek, hogy keresetük meg fog növekedni.

Milyen biztosítási osztályba tartoznak a falusi iparosok?

A munkaügyi miniszter rendeletileg szabályozta a munkaadó iparosoknak a munkásbiztosítóhoz fizetendő díjait. A falusi, iparos munkaadók hacsak inasokkal dolgoztatnak, a III. osztály díjait kell, hogy fizessek. Ha segédmunkásokkal is dolgoznak, abban az esetben a IV. osztályba sorozzák őket. A rendelet március 15-én lép életbe.

Az iparosok képzési okmányai bélyegmentesek!

A munkakamarák pénzügyminiszteri rendeletre hivatkozva 29 lej bélyegilleték lerovását követelik minden olyan esetben, amikor munkakönyv, mesterkönyv, vagy képzés nélküli munkások részére szükséges igazoló iratok kiszolgáltatását teljesítik. A gyáriparosok országos szövetsége ebben az ügyben emlékiratot intézett a pénzügyminiszterhez, kérve a rendelet visszavonását. A pénzügyminisztérium teljesítette a kérés és a jövőben a munkakönyv, mesterkönyv és munkabizonyítvány kiszolgáltatásánál nem kell külön illetéket fizetni!

**Erdély legjobb
mezőgazdasági és közgazdasági
szaklapja a**

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen
küld a kiadóhivatal

Kolozsvár, Strada Baron L. Pop 5. sz.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Mulattató

MI AZ A HARANGSZÓ?

Mi az a harangszó? Harci zajban béke.
Háborgó szívünkhöz angyalok beszéde,
Anyja bölcsődalát
Ki tudná feledni?
Szívéből faluja harangjának szavát
Ki tudná kivetni?
Ki tudná kivetni?

Őszi hervadáskor a madár elhallgat.
Kifárad a torka vad téli viharnak.
Gyöngy- s harangvirág csak
Egy tavaszon nyílik.
De az a harangszó édes bűgásával
Elkísér a síríg.
Bölcsőtől a síríg.

Mikor temetésre szoltában hallgatod,
Ravatalán szinte megszépül a halott.
S mikor a lélek már
Fönt lebeg a légben:
Elébe szárnyal és föl szól a magasba:
— Angyalok az égből!
Fogadjátok szépen!

Nyelve zeng ébresztőt piros hajnaltájba,
És a fáradt munkást este eldajkálja.
S ha imádság nélkül
Lett nyugvóra térte,
Pártfogó hangon bűg fel a jó Istenhez:
— Nézz a roskadt térdrel
Meg ne büntesd értel!

Világgá bujdoshatsz, tengerekre szállhatsz,
Ettől az egy hangtól soha meg nem válhatsz.
Utánad hömpölyög
Szép, szomorú hangja
S ott kong a szívedben, ott zokog lelkedben
Kis falud harangja.
Hazahívó hangja.

Mi az a harangszó? Ez átkos földön áldás.
Zord emberszívekhez egy örök kiáltás:
— Kain ivadék, te,
Meg ne rontson véred!
Giling-galang! Hallod? Testetekben mind egy
Isteni lélek!
Legyetek testvérek!

Madai Gyula.

Vérezik az ég.

A kavai határba Jóba József nélkül el sem indulok. Ő az, aki itt minden teremtettt lelket ismer, embert, állatot egyaránt. Az emberről aztán sommás szóval elmondja, hogy gyökeres kavai nemzetségbeli-e, vagy pedig csak amolyan víz-hordta-gallyesapta, más vidékről került sehonnai, akinek a nevét sem érdemes számontartani. A bitangságba tévedt jószágról meg a szőre színe, a szarva formája, csikónál, lónál a négy lába szerint, hogy ki a gazdája. Ismeri a vad járását is. Tudja, hogy melyik fajta mikor, hol tanyázik s a tűzok-, a fogolyfalka milyen népes. Holló, varjú, szarka már nem is fél tőle. Néha az öreg varjú bizalmasan eléje telepszik, mintha köszöntené s arra Jóba József csak nagyot nevet:

— Né, a vén huncut! Ezzel már a nagyapám is jó barátságban volt!

Varjú hát eszerint lehet vagy százesztendő.

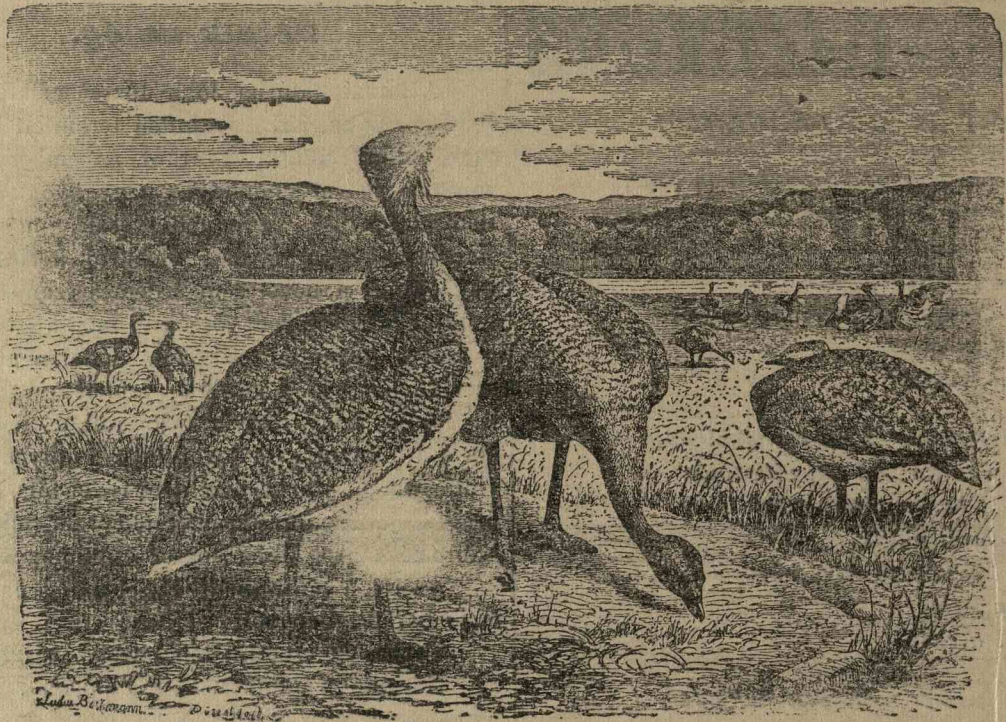
Hárman vágunk neki a határnak, kifelé a páros jegenyesor között. Jóba József meg én. A puska a harmadik, ami a vállamon van. Itt emberszámba megyen a puska. Jóba József úgy ismeri a rónaságot, akárcsak a tenyerét; azt a nagy darab földet, ami ideszorult, a Vág és a Duna közé. A suhogó nádasokat, a széles tarlókat, legelőket, a mesgyéket és határköveket s az össze-vissza kanyargó ereket és gyalogösvényeket, amiknek szövevényében a járatlan ember olyan könnyen utat veszít. Kivált kemény tél idején, mikor hó alatt, jég alatt zuzmarába, ködbe fagy minden. Mikor minden egyforma. Fehér és hallgatag, mintha elaludt vagy meghalt volna a világ. A reggeli szürkületben nehéz, lomha, sűrű köd ölel körül mindent s lassanként a hátunk mögött betakarja a kavai fehér házikókat, hogy nem is látszanak. Nagy, végtelen szürkeségben olvad össze a tájék: a köd, a hó, a zuzmara. A vad is elbújik ilyenkor, irtványba, cserjébe, bozótba, melegedni. A sivatag fölött csak néha suhan át egy-egy fölriadt szárnyas, át, a fagyos levegőn, a sűrű ködben ringatózva, mint valami meszeszerű árnyékalak. Ha tél nem volna, szinte délibábnak nézné az ember.

Jóba József megáll s a messzeségbe mutat a botjával, szótlánul, míg a puska rávasza kétszer megcsattan, amint lövésre fölhumozom. Mintha a fogát csikorgatná.

— Mi van ott, Jóba József?

Az ember suttogva felel:

— Tűzok.

Túzok-csapat.

A szabad rónaság királyi vadmadara. Az tanyázik ott fényes seregével: a túzok. Valóságos tábor. A szemhatár végén a köd megmozdul és meglevenedik fölük. Talán megéreztek a közleledésünket, vagy csodafinom hallóérzékükkel megneszelték, hogy a fegyvert föl huztam. Mig mi némán állunk, ők nyugtalanul mozognak. Az egyik magasra tartva előrenyújtja hosszú nyakát és felénk néz figyelve, kémlelődve. Az szörtúzok. Az vigyáz a táborra és gyors hirt ad a többinek a közlő veszedelemről. Meg sem moccanunk. Csak némán várakozva lessük a ködön át, hogy mit csinálnak. Két-három percig várnak ők is. És akkor valami titkos jelre vagy néma parancsszóra fölrebbennek valamennyien. Fönn, a magasságban úsznak, nagy, nehéz szárnyakkal szelve a ködöt. Mint valami levegőgi hadsereg, olyan rendben, olyan némán szállnak, nagy messzi magasságban, át a fejünk fölött.

S a fegyver megcsörren a kezemben és — eldördül. Föl, a ködbe, a magasságba. A szava fölszív, gyilkos üvöltéssel a szárnyas tábor felé, amely még följebb, még magasabbra rebben és eltűnik a szemünk előtt a lomhán elterülő ködben. És csönd lesz megint. A fegyver szava elvész, elhal a végtelenben.

— Messzi voltak — mondom mentegelőzve.
 Nagyön magasan szálltak,

— Magasan — hagyja rám Jóba József.

Már nem látjuk őket, de azért csak az a felé nézünk, bámészan, amerre eltűntek a szemünk előtt. Lassan lépegetünk a fagyos havon, mig egyszer Jóba József megint megáll. Valami lecsöppent elébe, fölülről, a ködből, valami, ami lenn, a hópaláston kerek, piros csillagot fest. Vércsöpp... Az ember ránéz, majd föltekint, tanakodva, a magasság szürke ködébe. Megint egy csöpp, megint egy piros csillag... Aztán három, tíz... egymásután. Fönn, a magasságban nem látszik semmi sem s ideleln a havon megpiroslanak a vércsillagok.

És Jóba József csöndesen megszólal:

— Vézrik az ég.

A harmadik, a puska, nem szól semmit sem. Csak huz, csak taszit bennünket előre, nyomról nyomra, egyik piros csillagtól a másikhoz, denütt a vércsöppek után, amelyek mind nagyobbak és nagyobbak a havon és lassan reszketnek alá a szürke magasságból, keresztültörve a ködfátyol tengerén. A keleti szemhatáron halványan bontakozik ki s úszik a ködben a fölkelő nap s az ég azurjával bevilágítja a fagyos letegetőt. Már nem szürke, már kékes a köd és fátylan fáradtan suhan egy fehér árnyék. Tovább, tovább! A túzok az, a sebesült. Sulyos szárnyával meg-meglíbbenti a ködöt, mintha küzködne

menekülne. Megfeszíti az erejét és följebb vergődik, de mihamar alabanyatlik megint, míg vérező melléből csak szállnak, szállnak a véres csöppek és új meg új piros csillagot festenek a hőmezőre. Félszemmel a véres csillagokra, a másikkal a magasságban menekülő áldozatra tekintve, megyünk előre, előre, mindenütt a csillagok mellett, a ragyogó fehér havon. Mintha fél-nénk rátaposni a tiszta, piros csillagokra, amelyek vezetnek bennünket az áldozat felé. Egy pillanatra meghat, hogy ime, a saját szive vére árulja el... De a fegyver a kezemben megcsörren és ez a esábitó szó elnémit mindent. Mintha az öldöklés ördöge, aki ezt a szerszámot összeróttá, itt ballagna mellettünk, előttünk, láthatatlan lábakon és titkos, kegyelen mosolygást csalna a szívünkbe. Mintha a karjait fölnyujtaná a magasság kódébe, az áldozat felé és hívná, csalogatná le, a földre, hogy diadalának mámorát is lássa.

S a sebesült már nem bírja tovább. Mintha megadná magát, széttárja a szárnyait és lehull.

— Megvan! — kiáltja Jóba József.

Meg. Kiterjesztett, hatalmas szárnyaival terül a havon. Okos, szép fejét, királyi hattyúnyakát hátranyújtja és haldokló szemmel néz reánk, fájdalmasan. Mintha hallanók, hogy valami áldozat utolsó sóhajtása reszket végig a rónán, a fölszálló köd szárnyán, a zuzmarában, föl, a derülő égboltozat felé. Amely vérezik.

A köd már fölszállott s a róna képe fölragyog a tél vakító, fehér pompájában. Minden tiszta és minden csöndes. Csak a haldokló tuzok liheg s barnatollas háta olyan, mintha folt esett volna a róna szüzi palástjára... És szinte önkéntelenül, szinte egyszerre pillantunk a diadalmas fegyverre, mely az áldozatot leterítette. Olyan az, mintha pofája volna. Mintha gyilkos csövével vigyorogna ránk és a fejével gögösen bölöngatna és azt mondaná, hogy a világon a háial az ur.

Vajjon hallja-e Jóba József? A vállára veti a holt tuzokat és lassan megindul.

— Gyerünk! — szól és kémlelő szemmel nézett a távolba, másik tuzokat, új áldozatot keresve a rónasíkon.

Lőrinczy György.

Apróságok • Adomák

Mátyás megréfálja a főurakat.

A gazdag főurak minden lépésnyomon unszolták Mátyás királyt, ki megürült jószágért, ki hivatalért. Egyszer kivitte őket magával a szántóföldek közé s amint ott járkálnak, szemébe tűnik egy öreg paraszt, aki négy ökrrel szántogatott keszdesen. Mátyás megismerte az embert, egykori hű katónája volt ifju korában s furfangos ötleteire még a táborból emlékezett. Megszólította szives leereszkedéssel:

— Hát öreg, messzi van-e még a messzi?

— Bizony, nagyságos uram, csak az ökröm szarváig.

— Hát aztán hány még a harminckettő?

— Bizony már csak tizenkettő.

— De azért még megludnál

most is fejni három vén bakkecskét?

— Meg biz én, nagyságos uram.

A király nevetve ment tovább. Mikor azután a királyi várba visszakerültek, azt mondta a vele volt három főurnak:

— No, ha azt akarjátok, hogy kívánságaitokat teljesítem, hát fejtétek meg nekem azt a három kérdést válaszaival együtt. Addig ne is alkalmatlankodjatok kérelmeitekkel.

A három főurnak természetesen nem volt előbbvaló gondja, minthogy felkeressék az öregot s körülfogják, hogy mondja

meg: Mit jelentett az az első kérdés:

— Megmondom biz én száz aranyért, szólta az öreg, akinek volt esze, hogy ingyen ne beszéljen.

Megadták neki szívesen.

— Hát uraim, amig fiatal voltam, az volt a messzi, ameddig elláttam a szememmel. Most pedig az ökreim szarváig látok, tehát csak odáig terjed a messzi.

— Ez helyes, — mondták a főurak. — De hát már most mit jelent a második kérdés?

— Azt is megmondhatom, de csak kétszáz aranyért.

Az ideai tavasz

különösen előnyösnek ígérkezik újültetésekre! Igen szép és gazdag készletünk van gyümölcs- és más fákban, valamint díszcserjék és évelőkben. Kérjük képes árjegyzékünköt és rendeljenek idejében.

AMBROSI, FISCHER és TÁRSA. — AIUD. Jud. Albu.

A főurak vakarták ugyan a fejüket, de lefizették a nagy birságot.

— No hát a második kérdés azt jelenti, hogy hajdan harminckét fogam volt és most hány van meg belőle? Bizony már csak tizenkettő.

— Ezt ugyan könnyű lett volna kitalálni, — gondolták a főurak, de bezzeg nem úgy a harmadik kérdést. Hogy oldja meg: hogy fej meg ökelme három bakkecskét? Ezt is megkérdezték az öregtől.

— Megmondom ezt is, de már csak háromszáz aranyért.

A főurak elszörnyedtek, vonakodtak, de minthogy az öreg nem hagyott alkudni magával, megfizették a háromszáz aranyat.

— Hát uraim, így fejem meg a három bakkecskét, ahogy az imént megfejtem kegyelmeteket. Ezt értette a király önagsága.

A három ur dörmögve ment tovább. Vajon elmondták-e a királynak, mi volt az értelme a három kérdésnek, azt már nem lehet tudni.

Büntet a természet!

Argentína, délamerikai állam északi részében annyi szőlő termett, hogy a gazdák a termést sem szőlő, sem bor alakjában nem tudták értékesíteni. A minden lehetőségek hazájában, Amerikában, gyökeres megoldást választottak a baj kiküszöbölésére. Hetven millió liter bort elöntöttek. A bort a csatornába, árkokba, rétekre és mezőkre locsolták. Sok helyen a kutak vize teljesen szeszessé vált a kiöntött bortól. Ezzel az eljárással remélték az argentinai szőlősgazdák, hogy az új termést majd jól fogják tudni értékesíteni.

Néhány napra a bor elpusztítása után óriási vihar vonult végig a vidéken. Egy óra alatt a gyönyörű szőlők helyén pusztaság maradt. A vihar és a jég teljesen megsemmisítette a szőlőket. Így büntette meg a természet a kapzsi embert!

Fogfűrőgép — vészfékkal.

Egy angol fogorvost munkája közben nagyon zavarta, hogy amikor a betegeknek tömés végett a fogát furta, a betegek kiabáltak és kellemetlen mozdulatokkal jelezték, hogy nagy fájdalmaik vannak. A fogorvos sokáig gondolkozott azon, hogy miképpen könnyíthetne betegek helyzetén? Végül is kitűnő ötlete támadt. Háromszinű villanylámpát szerelt fel a fogorvosi székre. A villanylámpákat egy kapcsoló segítségével a beteg meg tudja gyujtani. Ha a beteg a zöldlámpát gyujtja fel, az orvos tudja, hogy nyugodtan folytathatja munkáját, mert a betegnek nincsenek fájdalmai. Ha a beteg a sárga lámpát gyujtja fel, jelzi, hogy a fog furása közben fájdalmai vannak, ezeket azonban még el tudja viselni. Amikor a beteg a piros lámpát gyujtja meg, ezzel jelzi, hogy nagy fájdalmai vannak és a munkát az orvos hagyja abba! A szellemi berendezés a gyakorlatban kitűnően bevált.

A növények táplálkozásában vegyszerrel lehet pótolni a napfényt!

Rendkívül értékes megállapítást tettek a növényélettan kutatói azzal kapcsolatban, hogy a kálium tartalmu műtrágyával trágyázott növényeknek nem kellett annyi napfény a fejlődésükhöz, mint azoknak a növényeknek, amelyeket nem trágyáztak kálium tartalmu mű-

trágyával. A kísérletek további során megállapították, hogy bizonyos fokig tehát a napfényt kálium trágyázással lehet pótolni. Különösen sötétebb szobákban álló eserepes növényeknél jelent feltűnő javulást a kálium műtrágyával való kezelés.

Az általánosan ismert trágyaszerek közül a hamu tartalmaz nagyon sok káliumot. Ezért árnyékos helyen levő növények trágyázásánál rendkívül nagy eredménnyel használhatjuk a hamut.

Mennyibe kerül egy óriáshajónak a Panama-csatornán való átkelés?

A legnagyobb hajó, amely eddig a Közép-Amerikát átszelő, az Atlanti Óceánt a Csendes Óceánnal összekötő Panama-csatornán átkelt, a Brémen nevű német, óriáshajó volt. A hajó átkelése 12 óra hosszal tartott és rendkívül súlyos feladatot rótt a hajó személyzetére, mert a csatorna zsilipel helyenként csak 25 centiméterrel voltak szélesebbek a hajó testénél. Ennek ellenére a hajó oldalán az átkelés alkalmával még csak egy horzsolás sem esett. A Brémen óriáshajó az átkelésért 10 millió lej összegnek megfelelő díjat fizetett. A sok utast és értékes árut szállító hajónak azonban ez a nagy kiadás bőségesen megtérült azáltal, hogy útját megrövidítette.

Az Eiffel-torony ötvenéves.

A párisi Eiffel-torony építését 1879-ben fejezték be. Így a hatalmas vasépítmény most éppen 50 esztendő. A torony 300 méter magas. Sulya 10 millió kiló. Szép időben a torony tetejéről 180 kilométer távolságra lehet ellátni.

Roszzul sikerült üdvözlő beszéd.

Ezelőtt hatvan eszlendővel történt az alábbi mulatságos eset. Egy német hadihajó Japán vizekre látogatott. A nemzetközi szokásoknak megfelelően a német hadihajó parancsnoka meglátogatta a japánok legmagasabb rangú tisztjét és mély meghajlások között arra gondolta, hogy a japán úgy sem tud németül, üdvözlő beszéd helyett elkezdett számolni egytől harmincig. A japán tiszt komolyan végighallgatta a német parancsnok üdvözlését, meghajolt és komolyan folytatta:

— Harmincegy, harminckettő, harminchárom és elszámolt egész hatvanig.

Az eseményből azonban nem lett botrány, mert mind a két fél humorosan fogta fel a helyzetet. Tanulság azonban az esetből, hogy amikor a németek még nem is gondolták, a japának már tudtak németül beszélni!

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügy. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Gy. J. Lokod. Az ön által jelzett mézelő növényt a faiskolák nálunk nem árusítják. Végignéztük az összes árjegyzékeket, de nem kaptuk meg a levelében jelzett eserjét. Ajánljuk, hogy lapunkra való hivatkozással forduljon a Fischer-faiskolához Nagyenyedre. Ott bizonyára többet tudnak a kérdéses növényről.

Sz. J. Alsórákos. Levelében nem írja, hogy a területnek, amelyen gyümölcsöt és egyben szőlőt akar telepíteni, milyen fekvése van? A szőlőnek déli-

fekvés kell, a gyümölcsösnek azonban nem feltétlenül szükséges a déli fekvés, sőt bizonyos esetekben ez a gyümölcsösre nézve hátrányos. Nagyon nehéz tehát a gyümölcsös és szőlő telepítését úgy megoldani, hogy a szőlő a gyümölcsfák közé kerüljön. Olaszországban, ahol az éghajlat enyhe, szokásban van, hogy a szőlőt a gyümölcsfák közé feszített sodronyokra fűtatják. Nálunk azonban ez a mód nem válnék be, mert a szőlő nagyon sok napfényt kíván és ezt a gyümölcsfák elvesszik a szőlő elől. Tanácsoljuk tehát, hogy semmi esetre se ültessen vegyesen szőlőt és gyümölcsfát, mert a telepítés nem fog sikerülni! Azt tanácsoljuk, hogy arra a helyre, ahol vegyesen akarta ültetni a gyümölcsfákat és a szőlőt, külön létesítsen egy darabon gyümölcsöt, egy másik darabra pedig telepítsen szőlőt.

Z. I. Kézdizsentkereszti. A főlőző gépeket általában úgy állítják be, hogy 100 rész tejből 12–15 rész tejszint és 85–88 rész sovány tejet kapjanak. Vajkészítésre legmegfelelőbb, ha átlag 15 rész tejszint veszünk ki a tejből. A tejszín zsirtartalma tehát nagyon változó lehet. Ha azonban a főlőző gép tökéletesen működik és a tejben nem marad sok tejszín vissza, általában azt mondhatjuk, hogy 25 liter 4 százalék zsirtartalmu tejből 2 kiló vaj lesz. A teavajat előzőleg tejsavbacilusokkal beoltott

Gazdakörök, bércséplési vállalkozók figyelmébe ajánljuk a „Mavag” cséplőgépeket.

(Magyar Állami Gépgyár, Budapest)

gyártmányu, önbeállós golyóscsapágyas, acélkeretű

Fordítható dobkosár, meghosszabbított kivitel, kétengyelű lengőládás szalmarázó rendszer, magasnyomású kenés. Szűk udvarokon és nagyobb emelkedéseken is könnyen szállítható. Hosszuszalmájú gabonák cséplésére kiválóan alkalmas, leggazdaságosabb üzem. - Díjtalan helyszin látogatás!

„Mavag” szab. lóherecséplőkészülékek.

„Mavag” kalapácsoló. Hanomag 38 Hp. Diesel német-

és a legújabb kivitelű amerikai gyártmányu traktorok és más üzemgépek. A legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett rendeléseket már most felvesz a jövő cséplési időnyre

a romániai kizárólagos **„INDUSTRIA-ECONOMIA”** Kereskedelmi és Ipari Rt. Timisoara-Temesvár

Telefon: 43 57.

IV, Strada Brătianu Nr. 34.

Távirat: Industria Timisoara.

tejszínből készítik. A gyakorlatban ezt úgy végzik el, hogy savanyu tejszínnel megsavanyítják az édes tejszínt. A vajüzemhez feltétlenül kell a vizsgálóeszközökön kívül fülöző gép, köpiülő és vajgyuró gép. Ezenkívül apróbb felszerelési tárgyak és edények is szükségesek. Ezeknek árára nézve még csak tájékoztató felvilágosítással sem szolgálhatunk, mert függ a nagyságuktól, vagyis attól, hogy naponta mennyi tejet akar fel dolgozni. Brassóban valamelyik gazdasági gépüzletben bizonyára szívesen készítenek önnek erre nézve költségvetést. Ha a vajgyártást nem mezőgazdasági üzem keretében folytatja, ipar engedélyre van szüksége. Ajánljuk, hogy mielőtt véglegesen határozna a vajüzem felállításának tekintetében, mindent vegyen alaposan fontolóra, mert könnyen ráfizethet a vállalkozásra.

Sz. F. Désakna. Hernyóenyvet a következő módon készíthet: három rész gyantát oldjon fel vasedényben és adjon hozzá egy rész lenolajat. A szer készítése közben vigyázzon, mert a fentemlített anyagok tűzveszélyesek. A hernyóenyvet papírcsikokra kenje fel és kösse fel a gyümölcsfák törzsére. Használat után a hernyófogó papírokat égesse el. Ha a hernyóenyvhez néhány kanál mézet vagy cukorszirupot kever, légyfogó enyvnek is használhatja.

A földkerekség legrövidebb dicsősége. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a *Délbáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

**Szőlő-
oltványok,**
bor- és csemegefajok
garantált fajliszta
a legjutányosabb
árban
beszerezhető

KÁGYI SZABÓ ISTVÁN,

oltványtelepén, Oradea.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

K. I. Keménynagyszőlős. S. S. Zilah. B. K. Kusaly. F. S. Mezőkeszü. Sz. Gy. Lőrincéve. V. J. Szilágyillésfalva.

ELŐFIZETŐINKHEZ!
A könyvnaptárt mindazon előfizetőinkhez elküldtük, akik hátrálékukat befizették. Ezek alól legfeljebb azok kivételek, akik az utóbbi napokban küldték be, vagy fizették ki hátrálékaikat. Igyekszünk azonban azon, hogy ezen utóbbiak is a legközelebbi napokban hozzá juthassanak naptárjukhoz. Felhívjuk azon hátrálékosaink figyelmét, akik még eddig nem tették eleget fizetési kötelezettségüknek, hogy naptárkészletünk még tart és ha rövid időn belül kiegyenlítik tartozásukat, a naptárt feltétlenül elküldjük címükre. Egyébként a hátrálékosokkal ismételtelen közöljük ezen a helyen is, hogy a naptártól függetlenül igyekezzünk rendezni tartozásaikat, mert akik nagyobb hátrálékban vannak, azoknak a lapküldést, minden további felszólítás nélkül, megszüntetjük.

Felhívás! Vinczeffy Sándor megbizottunk a hátrálékos előfizetési díjak beszedése végett a közeli napokban felkeresi a Sóvidék, Nyárad- és Küküllőmentén lakó előfizetőinket. Felkérünk minden hátrálékost, valamint azokat is, akik f. évre még nem fizettek, hogy az előfizetési díjat szíveskedjenek megbizottunknak kifizetni és hogy sokáig ne kelljen egy-egy községben tartózkodnia, gyűjtésük össze a pénzt, hogy odamegye alkalmával azonnal felvegye a díjakat.

B. A. Iriny. Baromfitenyésztésről szóló cikkét megkaptuk és leközzöljük. A közlés idejére nézve azonban szíveskedjék türelemmel lenni. Jelenleg ugyanis gazdasági rovatunkban hosszabb cikksorozatot közlünk. Nagyon örvendénénk, ha időnként a baromfitenyésztés gyakorlati kérdéseiről apró cikkeket küldene lapunk számára.

H. M. Homoród. A beküldött összeggel előfizetése 1940 szept. 1-ig van rendben. A fennmaradt 50 lejért egy seiyemhernyó tenyésztési könyvet küldtünk meg ajánlva.

A következő befolyt pénztelt nyugtázzuk: Sz. J. Alsórákos, 1938. évre 150 lejért kérés, L. I. Kozmász előfiz. rendben 1938. dec. 31-ig, K. L. Szárazberek 155, A. F. Ocfalva 150. J. Gy. Almászegregy 150, J. S. Pankota 150, L. J. Rézbánya a naptárt febr. 4-én elküldtük címére, Sz. L. Majlátfalva 150, B. S. Barátos 150, V. O. M. Kelementelke 310, V. A. Nagysármás 150. B. I. Korond 150, Hitszöv. Nagygalambfalva 150, J. B. B-é Hadikfalva 130, F. A. Melegföldvár 85, K. J. Élesföld 100, H. S. Árpád 150, Sz. Gy. Bors 150, Rk. főgimn. Gyulafehérvár 150, B. I. Ilye 150, T. L. Ant 155, K. J. Keresztvár 150, K. A. J. Petek 150, K. A. Magyarsáros 267, D. I. Ferend 235, B. A.-né 150, B. A. Nagyvarjas 155, Özv. B. I.-né Szinérszeg 150, S. A. Alsórákos 150, B. K. Kosaly 135, Sz. F. Lippa 150 és J. L. Asszonynép 300 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 5 lej. Allástkeresők részére 20 szóba 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelégés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Egy emeletes téglaház kerttel együtt eladó. **Gräf Gyula.** Locodeni-Lókod, p. Martinus, jud. Odoorheiu.

Nősülne 33 éves intelligens, jó megjelenésű keresztény fiatalember. Elsőrendű közszükségleti cikkeket gyártó üzem kibővítéséhez hozomány szükséges. Leveleket „Tavaszi” jeligére kérek a kiadóba.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár,
Serv. Ceniz. C. VI. A. Bun de imprimal.

A pátriárka- miniszterelnök temetése.

Miron Cristea, pátriárka-
miniszterelnököt nagy
gyászpompával temették
el. Képünkön a gyászme-
netben résztvevő papságot
mutatjuk be. A temetésen
Petrache Lupu, a Magla-
vita-i pásztor is megjelent.
Képünkön legelöl látjuk
egy pap kíséretében.

Műsoros este Deményházán.

A deményházi Római Katolikus Le-
ányegylet erkölcsiekben és anyagiakban
kitűnően sikerült műsoros estét rendezett.
A község legjobb műkedvelői három egy-

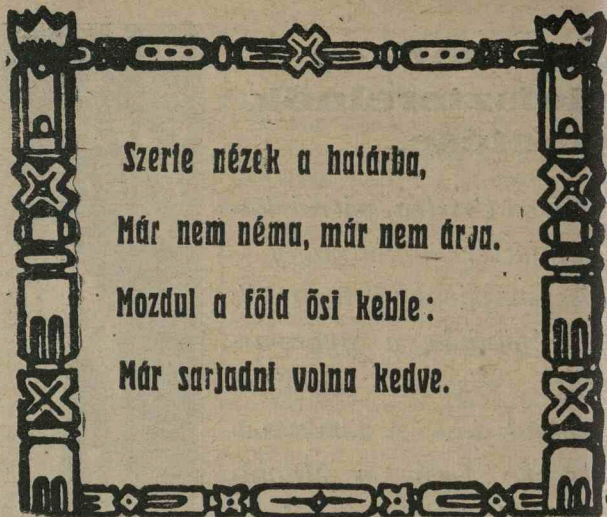
felvonásos népszínművet, párbeszédet és
népdalokat adtak elő Puskás Irén tanító-
nő rendezésében.

Tanuld meg!

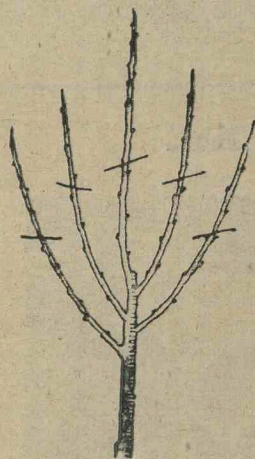
Hogyan kell metszeni
a gyümölcsfa csemetéket?

A gyümölcskertészek a gyümölcsfák-
nak háromféle koronaalakot nevelnek:
gömbalakut, gulaalakut és katlanalakut.
Képeinken bemutatjuk a háromféle ko-
rona-alakot. A gömbalaku koronát jel-

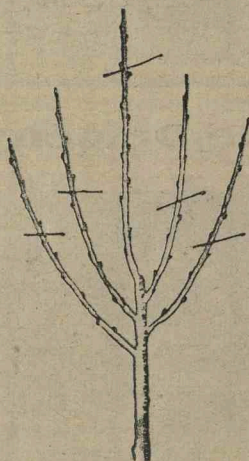
lemzi, hogy az ágai egy magasságból tör-
nek elő. Legjellegzetesebb formáját talál-
juk az almafánál, cseresznyénél, ringlő-
nél. A gula alaku korona a körtefa neve-
lésénél, továbbá törpefáknál használatos.
Ennek jellemzője, hogy ágai külön emele-
tekből törnek elé. A katlan alaku koronát
különösen őszi baracknál alkalmazzák. En-
nek a fakoronának nincsen vezérvesszeje.
Az ilyen koronába a napfény és meleg jól

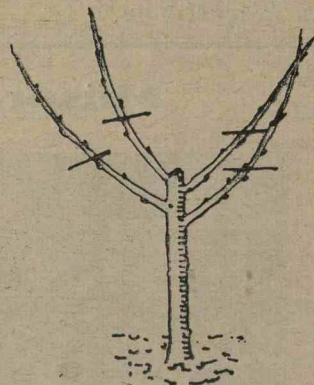
Szerle nézek a határba,
Már nem néma, már nem árva.
Mozdul a föld ősi keble:
Már sarjadni volna kedve.

Gömbalaku korona metszése.

Gulaalaku korona metszése.

Katlan, vagy kehelyalaku korona metszése.

be tud hatolni, ezért a meleg iránt igényes gyümölcsfáknál alkalmazzuk. A fiatal fákat a mellékelt kép szerint kell megmetszeni, tekintetbevéve, hogy milyen fajú a gyümölcsfa és milyen alaku koronát akarunk nevelni a fának. A metszést mindig úgy végezzük, hogy a legfelső rügy, amely a megmetszett ág végén megmarad, külső rügy legyen.

Fessük be a kerti butorokat!

A kertben elhelyezett asztalok és székek rendszeren nagyon rövidéletűek, mert nincsenek befestve. A festetlen butor anyagába beszívódik a víz és különféle korhadást okozó gombák kezdik rombolni a fát. Hogyha azonban festékréteggel vonjuk be a butorokat, a víz nem tud azoknak az anyagába behatolni és a korhasztó gombák nem találják meg a fában létfeltételeiket. Ezért a kerti butorokat, padokat, asztalokat és székeket, olajfestékkel kell bemázolni. Az olajfesték kitűnő védőréteget alkot a fán és segítségével mindenestre nagyobb értéket mentünk meg, mint amibe a festék és a festés elvégzése került.

Vállravezett vasvillával halad a legény az úton. Egyszerre csak elébe ugrik egy kutya és belemar a legény lábszárába. A legény sem rest és beleszúr a vasvillával a kutyaába. Az eset a törvény elé kerül. A bíró kérde a legényt:

— Miért nem a villa nyelével ütötted meg a kutyát. Miért a villa hegyével?

— Azért, mert a kutya sem a másik végével harapott belém.